ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՕՍՄԱՆՅԱՆ ՍՈՒԼԹԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԵԹՎԵՐԸ

(Հիջրի և եվրոպական թվականներով)

Նկատի ունենալով, որ թուրք պատմագիրները առհասարակ Օսմանյան պետության պատմությունը և պատմական դեպքերը տալիս են ըստ սուլթանների իշխանության ժամանակաշրջանների, անհրաժեշտ ենք համարում տալ սուլթանների ժամանակագրական ցուցակը նրանց գահակալության և մահվան (կամ գահազրկման) տարեթվերը՝ հիջրի և համապատասխան եվրոպական տարեթվերով։

	Օսմանյան սուլթաններ	Սուլթանության տարիները	
		Հիջրի	Եվրոպական
1	Սուլթան Օսման-խան, Ղազի	699—726	1299—1325
2	Սուլթան Օրխան-խան, Ղազի	726—761	1325—1359
3	Սուլթան Խուդավենդիկյար Մուրադ-խան, Ղազի	761—791	1359—1389
4	Սուլթան Յըլդըրմ-Բայազիտ-խան, Ղազի	791—804	1389—1402
	Միջիշխանություն (ֆիթրեթ)	804—816	1402—1413
5	Սուլթան Չելեբի-Մուհամմեդ-խան	816—824	1413—1421
6	Սուլթան Մուրադ-խան II, Ղազի	824—855	1421—1451
7	Սուլթան Ֆաթիհ-Մուհամմեդ II, Ղազի	855—886	1451—1481
8	Սուլթան Բայազիտ-խան II, Ղազի	886—918	1481—1512
9	Սուլթան Յավուզ-Սելիմ-խան, Ղազի	918—926	1512—1520
10	Սուլթան Կանունի-Սյուլեյման-խան Ղազի	926—974	1520—1566
11	Սուլթան Սելիմ-խան II, Ղազի	974—982	1566—1574
12	Սուլթան Մուրադ-խան III	982—1003	1574—1595
13	Սուլթան Մուհամմեդ-խան III, Ղազի	1003—1012	1595—1603
14	Սուլթան Ահմեդ-խան, Ղազի	1012—1026	1603—1617
15	Սուլթան Մուստաֆա-խան	1026—1027	1617—1618
16	Սուլթան Օսման-խան II	1027—1031	1618—1622
	Երկրորդ անգամ Սուլթան Մուստաֆա-խան	1031—1032	1622—1623
17	Սուլթան Մուրադ-խան IV, Ղազի	1032—1049	1623—1640

164—22

	Օսմանյան սուլթանները	Սուլթանության տարիները	
		Հիջրի	Եվրոպական
18	Սուլթան Իբրահիմ-խան	1049–1058	1640–1648
19	Սուլթան Մուհամմեդ-խան IV, Ղազի	1058–1099	1648–1687
20	Սուլթան Սյուլեյման-խան II	1099–1102	1687–1691
21	Սուլթան Ահմեդ-խան II,	1102–1106	1691–1695
22	Սուլթան Մուստաֆա-խան II	1106–1115	1695–1703
23	Սուլթան Ահմեդ-խան III, Ղազի	1115–1143	1703–1730
24	Սուլթան Մահմուդ-խան, Ղազի	1143–1168	1730–1754
25	Սուլթան Օսման-խան III	1168–1171	1734–1757
26	Սուլթան Մուստաֆա-խան III	1171–1187	1757–1774
27	Սուլթան Աբդուլ-Համիդ I, Ղազի	1187–1203	1774–1789
28	Սուլթան Սելիմ-խան III, Ղազի	1203–1222	1789–1807
29	Սուլթան Մուստաֆա-խան IV	1222–1223	1807–1808
30	Սուլթան Մահմուդ-խան II, Ղազի	1223–1255	1808–1839
31	Սուլթան Աբդուլ-Մեջիդ-խան	1255–1277	1839–1861
32	Սուլթան Աբդուլ-Ազիզ-խան	1277–1293	851–1876
33	Սուլթան Մուրադ-խան V	1293–1293	1876–1876
34	Սուլթան Աբդուլ-Համիդ-խան II, Ղազի	1293–1327	1876–1909
35	Սուլթան Մուհամմեդ-խան V	1327–1337	1909–1918
36	Սուլթան Մուհամմեդ VI (Վահիդեդդին)	1337–1341	1918–1922

Ծանոթութ.—«Ղազի» տիտղոսը արվել է այն Սուլթաններին, որոնք կամ անձամբ մասնակցել են հաղթական պատերազմներին, գլխավորապես քրիստոնյա պետությունների դեմ, կամ՝ նրանց իշխանության օրոք բանակը մեծ հաղթանակներ է տարել: